

PRAKTISCH DE AANSCHAF VAN EEN KAT

www.licg.nl
over houden van huisdieren

De kat is een ontzettend populair huisdier. Katten zijn relatief makkelijk te houden dieren die voor veel mensen geschikt kunnen zijn als huisdier. Het is wel belangrijk om bij de aanschaf van een kat weloverwogen te werk te gaan. Door een juiste keuze bij een goed aanschafadres kunt u veel problemen voorkomen.

Waarom wil ik een kat aanschaffen?

Als u overweegt een kat aan te schaffen, is het belangrijk om goed over de eventuele consequenties na te denken. Een kat kost tijd, energie, aandacht en geld. Een kat kan wel twintig jaar oud worden, bent u dan nog steeds in de gelegenheid om een kat te houden?

Wat verwacht u van uw kat? Katten kunnen u gezelschap en gezelligheid bieden, maar niet iedere kat houdt er van om uitgebreid aangehaald te worden. Sommige katten staan bekend om hun "gepraat", is dat iets dat u aanspreekt of zit u juist niet te wachten op veel gemiauw?

Wilt u een kat die naar buiten kan en muizen kan vangen, of zoekt u juist een kat die uitsluitend binnenshuis blijft? Als u uw kat uitsluitend binnenshuis wilt houden, dan zult u moeten zorgen dat de kat voldoende prikkels geboden worden om in zijn natuurlijke behoeften te kunnen voorzien.

Bedenk dat niet alle katten geschikt zijn om binnenshuis te houden.

Zorg er voor dat u een goed beeld krijgt van het leven met één of meerdere katten, zodat u goed voorbereid bent.

Past een kat bij mij?

Voordat u beslist of u een kat wilt aanschaffen, is het verstandig na te gaan of dit dier bij u en uw leven past. Hieronder leest u waar u zoal aan moet denken.

Tijd voor verzorging?

Een kat kost niet heel veel tijd, maar heeft net als ieder dier wel verzorging nodig. Het dier zal een paar keer per week geborsteld moeten worden, en bij de langharige katten misschien zelfs dagelijks. Hiermee verwijdert u losse haren, bovendien voorkomt u klitten en vervilting van de vacht. Ook is het een mooie gelegenheid om uw kat te inspecteren op mogelijke vlooien en teken, verwondingen of andere problemen.

Een kat wil een paar keer per dag eten. Het is aan te bevelen om meerdere keren per dag kleine porties te geven. Sommige mensen voeren onbepaald, maar dat is niet verstandig als uw dier aanleg heeft om te dik te worden.

Daarnaast wil uw kat natuurlijk voldoende aandacht van u krijgen. Als u weet dat u regelmatig van huis bent, dan kan het voor de kat prettig zijn om een maatje te hebben.

Voldoende ruimte beschikbaar?

Katten die buiten komen hebben over het algemeen genoeg ruimte om zich te bewegen en plekken om te ontdekken. Ook een binnenkat heeft de behoefte om zijn natuurlijke gedrag (zoals het patrouilleren van zijn territorium) te kunnen uitvoeren. Een kat wil graag de beschikking hebben over meerdere ruimten. Een eenkamerappartement is daarom minder geschikt. Wanneer u meerdere katten samen wilt houden, moet u ze de gelegenheid kunnen bieden om elkaar te ontwijken. Dat betekent dat u in meerdere ruimten slaapplekken, maar ook kattenbakken moet plaatsen. Bij meerdere katten in één huis ontstaan sneller gedragsproblemen (zoals stress en onzindelijkheid) omdat dit onnatuurlijk is voor katten.

Wat vinden huisgenoten ervan?

Het is belangrijk dat het hele gezin achter de aanschaf van een kat staat. Bovendien is het een stuk makkelijker en duidelijker voor de kat als iedereen dezelfde regels hanteert. Dus maak samen afspraken over of de kat wel of niet op tafel of in de slaapkamers mag.

Allergie

Katten kunnen allergische reacties opwekken bij mensen die daar gevoelig voor zijn. De allergene stoffen zitten vooral in de huidschilfers. Een naaktkat is dus niet "hypo-allergeen"! Daarnaast kunnen ook haren en speeksel allergieën opwekken.

Er bestaan geen katten die geen allergieën kunnen veroorzaken, het kan wel zo zijn dat sommige katten minder allergieën opwekken dan anderen. Zo blijkt uit onderzoek dat gecastreerde katten meer allergenen verspreiden dan ongecastreerde katten.

Als u vermoedt dat iemand in uw huishouden allergisch is voor bepaalde huisdieren, laat dan voor aanschaf een allergietest doen. Een allergoloog kan u advies geven over wat in uw situatie handig is.

Uw kat en de buren

Buitenkatten trekken zich over het algemeen weinig aan van de erfafscheiding. Niet voor niets wordt er door buurtgenoten veel geklaagd over de katten die zich in hun tuin begeven en daar soms hun behoefte doen! Sommige katten zijn zelfs zo brutaal dat ze gewoon andermans woning inwandelen. Dit kan, naast directe ergernis bij uw buurtgenoten, er ook voor zorgen dat andermans katten bang worden of dankzij deze indringers gaan sproeien in hun eigen huis. Er zijn ook mensen die het juist erg leuk vinden, zo'n kat op hun erf. Deze mensen gaan de kat dan bijvoorbeeld bijvoeren, waardoor uw kat op een gegeven moment nauwelijks meer thuis komt, veel te dik wordt, enzovoorts.

Om meerdere redenen is het daarom verstandig om uw erf op een dusdanige manier af te rasteren dat uw kat het eigen terrein niet af kan. Ook kunt u overwegen om een buitenren te gebruiken. Meer informatie hierover vindt u in het Praktisch document 'Een hek om de tuin of een kattenren?'.

Alles weten over katten

Het houden van een kat vergt kennis over socialisatie, verzorging, voeding en nog veel meer. Zorg er daarom voor dat u beslagen ten ijs komt en verzamel vooraf al informatie. Zo hoeft u straks niet gehaast op zoek naar kennis en bovendien geeft een goede voorbereiding ook al veel voorpret. Een goed beginpunt is de Huisdierenbijsluiter Kat en de verschillende Praktische documenten over katten die u op onze website vindt. Daarnaast kunt u boeken lezen over katten en over de verschillende rassen die er zijn. Verder kunt u informatie inwinnen bij bijvoorbeeld een rasvereniging. Een ervaren en betrouwbare fokker zal u ook veel kunnen vertellen.

Consequenties van het hebben van een kat

Het hebben van een kat heeft consequenties voor uw leven. U kunt bijvoorbeeld niet spontaan een weekje weg zonder oppas of pension te regelen. Ook financieel zijn er consequenties, u moet rekening houden met extra kosten voor zo lang als uw kat(ten) leven.

Eenmalige en vaste kosten

De kosten van de aanschaf van een kat zijn heel uiteenlopend. Veel rasloze katten zijn gratis of bijna gratis af te halen. Er is een kattenoverschot in Nederland en de verkoper is vaak allang blij dat hij een goed tehuis weet te vinden voor de geboren kittens. Hou er echter rekening mee dat veel van deze katten niet of onvolledig gevaccineerd zijn. Ook zijn ze vaak nog niet behandeld tegen wormen en vlooien. Bovendien zal een gratis kitten nog gecastreerd moeten worden.

Hierdoor zal ook een gratis kat nog best wat kosten met zich meebrengen.

Raskatten zijn duurder in aanschaf. De kosten zijn afhankelijk van het ras en of het om katten van "showkwaliteit" gaat, maar u bent al gauw enkele honderden tot soms wel duizend euro kwijt. Raskatten blijven volgens de FIFe richtlijnen minimaal veertien weken bij de fokker en hebben daar in ieder geval al hun eerste vaccinaties en behandelingen tegen parasieten (vlooien en wormen) gehad. In sommige gevallen heeft de fokker de kittens al laten castreren.

U kunt ook een kitten of volwassen kat uit het asiel halen. Deze katten zijn of worden sowieso gecastreerd, gechipt en gevaccineerd.

Uiteraard wilt u uw kat een prettig huis en goede verzorging kunnen bieden. Daarvoor heeft u een of meerdere kattenbakken, mandjes, een krabpaal, eet- en drinkbakjes en borstels nodig. Wellicht wilt u ook een kattenluikje installeren. Verder is het verstandig om uw kat te laten chippen en registreren bij een databank. Op die manier is uw kat eenvoudiger bij u terug te brengen als hij onverhoopt een keer wegloopt.

Naast deze eenmalige aanschafkosten zijn er terugkerende kosten. Denk daarbij aan kosten voor voer en kattenbakvulling. Er zijn ook terugkerende medische kosten, zoals de jaarlijkse vaccinatie en parasietenbestrijding.

Een overzicht van de eenmalige en terugkerende kosten voor het houden van katten vindt u in het document 'Wat kost een huisdier?'.

Verdere kosten zijn die voor eventuele vakantieopvang en onverwachte ziektekosten. U kunt overwegen om voor dat laatste een ziektekostenverzekering voor uw kat af te sluiten. Zo komt u in de toekomst niet voor onaangename verrassingen te staan bij onverwachte ziekte of een ongeluk.

Socialisatie en opvoeding

De socialisatiefase van een kitten is een speciale leerfase. Hierin leert een kitten hoe hij moet omgaan met soortgenoten, andere dieren en mensen. Maar bijvoorbeeld ook waarvoor een kattenbak dient en dat opgetild worden niet eng is. Door een goede socialisatie zal uw kat later makkelijker omgaan met nieuwe situaties en minder angstig zijn. Omgekeerd: alles wat een kitten tijdens de socialisatieperiode niet leert, zal heel veel moeite kosten om later aan te leren. En wanneer een kat niet goed gesocialiseerd wordt, kan het dier zelfs gaan lijden aan stress en angst. Dit kan resulteren in medische en gedragsproblemen. Om straks aan uw kat een prettige huisgenoot te hebben die zelf ook lekker in z'n vel zit, is socialisatie dus extreem belangrijk!

De eerste socialisatieperiode van kittens ligt tussen de leeftijd van drie tot acht weken. Er wordt daarnaast verondersteld dat katten ook een zogenaamde tweede socialisatieperiode kennen, die doorloopt totdat de kat veertien tot zestien weken oud is.

Kittens mogen volgens de wet bij de moeder weg op een leeftijd van minstens zeven weken. Het is echter verstandig om een kitten pas op een leeftijd van 14-15 weken bij de moederpoes weg te halen. Helaas komt het nog steeds voor, dat kittens voor deze wettelijk toegestane leeftijd worden verkocht aan kopers. Soms worden eigenaren voorgelogen over de werkelijke leeftijd van een kitten. Op de website www.kittenleeftijd.nl kunt u als eigenaar zien of uw kitten werkelijk zo oud is

als de verkoper zegt.

Een fokker die aangesloten is bij een rasvereniging die de FIFe richtlijnen volgt, zal zijn kittens pas meegeven wanneer deze tenminste veertien weken oud zijn. Een groot deel van de socialisatieperiode vindt dus plaats bij de fokker. Het is daarom belangrijk om een kitten bij een verantwoordelijke fokker te kopen, die uitgebreid aandacht besteedt aan de socialisatie van de kittens. Het is ook van belang dat de moederkat tijdens de socialisatieperiode het goede voorbeeld geeft. Het gedrag van een goed gesocialiseerde moederpoes heeft een grote invloed op het gedrag van de kittens.

Wanneer u uw kitten(s) eenmaal thuis heeft, moet u aandacht blijven besteden aan de socialisatie en ook aan opvoeding. Hoewel er vaak gezegd wordt dat u katten niet kunt opvoeden, kunt u een kat wel degelijk dingen leren. U kunt hem bijvoorbeeld leren dat hij niet aan de bank krabt, dat hij niet op tafel springt, enzovoorts. Hierbij is het belangrijk om consequent te zijn in de opvoeding en training. U bereikt de beste resultaten door goed gedrag te belonen. Geef daarbij ook alternatieven waar de kat wél aan mag krabben, waar hij wel hogerop kan komen om te zitten, enzovoorts. Bij slecht gedrag is een klein standje, bijvoorbeeld een stemverheffing of in de handen klappen voldoende. Straf uw kat nooit fysiek! Dit veroorzaakt vaak verergering van het probleemgedrag en doet de relatie tussen kat en eigenaar geen goed.

Wie zorgt er voor het dier als u dat niet kunt?

Het is verstandig om al voordat u een kat aanschaf te bedenken wie er voor het dier zorgt als u dat (tijdelijk) niet kunt. Als u op vakantie gaat, onverhoopt ziek wordt of om een andere reden niet voor uw kat kunt zorgen, moet er iemand zijn die dit van u over kan nemen. Misschien zijn er familieleden of vrienden die uw kat graag een tijdje willen verzorgen, of is er een goed pension in de buurt. Door dit al vooraf uit te zoeken, weet u op het moment zelf wat u kunt doen. Houd er rekening mee dat een pension in het hoogseizoen al maanden van tevoren geboekt moet worden.

Uw kat en de wet

In Nederland is er niet heel veel regelgeving die specifiek voor katten van belang is. Uw kat mag geen overlast veroorzaken. Sommige woningbouwverenigingen staan geen katten toe in hun woningen. Verder is het verstandig om na te gaan of uw WA verzekering ook eventuele schade dekt die uw kat veroorzaakt.

Chippen en registreren

Het is in Nederland niet verplicht om uw kat te laten chippen en registreren. Het is wél verstandig om dit te laten doen! Juist katten raken regelmatig de weg naar huis kwijt. Een gevonden kat kan veel sneller met zijn baasje herenigd worden als het dier gechipt is. Het is daarbij natuurlijk wel van belang dat de chip ook bij een databank geregistreerd staat én dat uw gegevens kloppen. Zorg dus dat u veranderingen in uw contactgegevens altijd doorgeeft aan de desbetreffende databank. Wilt u weten welke databanken er zijn of weet u niet meer waar uw kat geregistreerd staat? Kijk dan op www.chipnummer.nl.

Als u uw kat mee wilt nemen naar het buitenland, dan moet uw kat onder andere verplicht gechipt worden. Meer informatie daarover vindt u bij onze informatie over 'Reizen en vakantie'.

Een grote verandering

Een belangrijke consequentie van het hebben van een kat is dat u er altijd rekening mee zult moeten houden. U bent minder vrij in uw doen en laten. Uw kat wil graag aandacht en moet gevoerd en verzorgd worden. U kunt dus niet meer makkelijk onverwachts een weekje weg, maar moet altijd eerst iets regelen voor uw kat.

Daar staat tegenover dat het gezellig is om een extra huisgenoot te hebben. Het is leuk om met uw kat te spelen en te zien hoe deze zich kan vermaken met een balletje of ander speeltje. Het is fijn als uw kat u begroet als u thuiskomt en lekker bij u komt liggen. Een dagje weg is vaak goed te doen, omdat een kat niet uitgelaten hoeft te worden. Het is voor ieder dier, dus ook voor een kat, natuurlijk wel fijn als u niet te vaak weg bent, want ook katten hebben behoefte aan aandacht.

Een kat verandert uw leven, maar als u een goed doordachte keuze maakt en alles goed voorbereidt, dan is dat een verandering waar u blij mee zult zijn!

Wat voor kat wil ik aanschaffen?

Wanneer u de vraag óf u een kat neemt met "ja" beantwoordt, dan wordt de volgende beslissing wat voor een soort kat u graag zou willen. Gaat u voor een kitten of een volwassen kat? Een raskat of een rasloze variant? Een kater of een poes? Langharig of kortharig? En wilt u één of meerdere katten?

Wat wilt u wel en wat niet?

De eerste stap in het keuzetraject voor een kat is om eens op een rijtje te zetten wat u van de kat verwacht. Zoekt u een kat die goed samen kan met andere dieren in uw huishouden? Een kat die tegen drukte van bijvoorbeeld jonge kinderen kan? Een kat die graag bij u is en steeds bij u op schoot komt liggen? Of misschien juist een kat die zelfstandig is, veel buiten mag zijn en ongedierte zoals muizen mag / moet vangen. En wat willen uw eventuele huisgenoten?

Wat kan wel en wat niet?

Het is belangrijk om de eventuele beperkingen van uw situatie te bekijken. Bedenk daarbij ook hoe uw situatie in de toekomst wellicht kan veranderen. Kan en mag de kat naar buiten? Voorkom dan overlast voor de burens. Wilt u uw kat altijd binnenhouden? Niet alle kittens en katten zullen gewend zijn aan een binnenleven, dus dan is het handig om voor een kat te kiezen die hier volop aan gewend is. Sommige hele actieve boerderij- of raskatten zullen, ondanks dat ze zelf als kitten nog nooit buiten zijn geweest bij de fokker, veel moeite hebben om zich binnenshuis aan te passen. Zij hebben van nature meer behoefte aan beweging, jacht en ruimte. Een binnenkat wil bovendien graag zijn natuurlijk gedrag kunnen uitvoeren, zoals bijvoorbeeld het patrouilleren van zijn territorium. Zeker bij een klein woonoppervlak, is het dan belangrijk dat er voldoende uitdaging voor uw kat is.

Welk uiterlijk spreekt u aan?

Katten zijn er in allerlei soorten, maten en kleuren. Bedenk of u een sterke voorkeur heeft voor iets. Sommige katten zijn behoorlijk groot, anderen zijn juist weer fijn gebouwd. Het is maar net wat u aanspreekt. Misschien dat u graag voor een kortharige kat wilt gaan, of juist voor een langharige. Hou er rekening mee dat er bij bijvoorbeeld langharige katten extra verzorging nodig is. En dat een grote kat misschien niet door een klein kattenluikje heen wil of in de standaard mandjes en krabpaalhuisjes past...

Ras of rasloos?

Er zijn in Nederland ontzettend veel katten. Veel katten zijn zogenaamde "huis-tuin-en-keukenkatten", oftewel rasloze katten. In dierenpaspoorten en vaccinatieboekjes worden deze katten vaak aangeduid met de verzamelnaam "Europees korthaar". Dat is onterecht, omdat de Europees korthaar een erkend ras is.

Naast rasloze katten zijn er ook meer dan 40 verschillende soorten raskatten, niet alle rassen worden echter in Nederland erkend. Elk ras heeft zijn eigen eigenschappen. Wanneer u een bepaald ras overweegt, is het verstandig dat u niet alleen op het uiterlijk afgaat, maar uitgebreide informatie over dat ras opzoekt. U kunt hiervoor contact opnemen met de desbetreffende rasvereniging en / of met fokkers van dat ras. Ga ook na of er bijvoorbeeld erfelijke gebreken bij dat ras voorkomen.

Let op gezondheid

Raskatten kunnen gevoelig zijn voor specifieke gezondheidsproblemen. Een voorbeeld hiervan is kortschedeligheid (brachycephalie), wat tot ademhalingsproblemen kan leiden. Maar ook hartafwijkingen, doofheid en nierproblemen zijn voorbeelden van erfelijke aandoeningen die in bepaalde rassen meer voor kunnen komen. Meer informatie hierover vindt u in ons Praktisch document 'Overzicht erfelijke aandoeningen bij katten'. Rasverenigingen kunnen u vaak meer vertellen over eventueel voorkomende aandoeningen bij hun ras. Sommige rasverenigingen hebben richtlijnen dat ouderdieren op bepaalde aandoeningen getest worden. Vraag aan de fokker of de ouderdieren van uw kitten getest zijn. Realiseer u dat dit helaas geen garantie geeft dat uw kat gezond zal zijn of een bepaalde aandoening niet zal krijgen.

Behalve erfelijke aandoeningen zijn er ook andere gezondheidsproblemen mogelijk. Zo kunnen de ernstige ziekten kattenaids (FIV) en kattenleukemie (FeLV) overgebracht worden van de moederpoes naar de kittens, zowel tijdens de dracht als daarna via de moedermelk. De moederpoes zelf kan besmet zijn geraakt tijdens de dekking als de kater besmet was. Het is daarom heel belangrijk dat beide ouderdieren getest zijn op deze ziekten en gezond zijn verklaard. Zeker bij rasloze kittens zijn de ouderdieren vaak niet getest. Het is dan in ieder geval verstandig om zoveel mogelijk informatie op te vragen over de ouderdieren: zijn het katten die veel buiten lopen en veel contacten hebben met vreemde katten? Zijn de ouderdieren altijd netjes gevaccineerd? Zijn de dracht en bevalling goed gegaan zijn en alle kittens gezond ter wereld gekomen? Als er één of meerdere afwijkende kittens in het nest aanwezig zijn of waren, kan dat betekenen dat ook de andere, gezond ogende kittens, iets meedragen. Dit hoeft niet altijd het geval te zijn, maar het is dan wel raadzaam om uw kitten vooraf te laten testen. Ook als het hele nest gezond lijkt, maar bijvoorbeeld niet bekend is of één of beide ouderdieren misschien een ziekte met zich mee zou kunnen dragen, is het verstandig uw kitten vooraf of anders direct na aanschaf te laten controleren door uw dierenarts.

Een poes of een kater?

Zowel mannelijke als vrouwelijke kittens zijn uitstekende huisdieren na castratie. Kittens kunnen het beste op een leeftijd van vier tot zes maanden gecastreerd worden. Sommige fokkers willen hun kittens liever gecastreerd verkopen en laten hun kittens op een leeftijd van twee tot drie maanden castreren. Een dergelijke vroegcastratie heeft voor- en nadelen, uw dierenarts kan u hier meer over vertellen.

Het is belangrijk om uw dieren te laten castreren als u geen serieuze fokplannen heeft. Er is al een enorm kattenoverschot in Nederland. Bovendien zult u uzelf, maar ook uw kat, een prettiger leven geven wanneer het dier gecastreerd is. Een geslachtsrijpe poes zal gemiddeld iedere drie weken 'krols' worden, terwijl een ongecastreerde kater vaak niet eens binnen te houden is vanwege sproeigedrag. Meer hierover kunt u lezen in het artikel 'castratie van uw kat'.

Jong of volwassen?

Een keuze bij aanschaf van een kat is ook: wordt het een kitten of kiest u voor een volwassen kat? Kittens zijn leuk en speels, maar moeten nog wel heel veel leren. Ze zijn soms nog niet zindelijk, denken dat de bank een krabpaal is of springen steeds op het aanrecht terwijl u dat helemaal niet wilt. Hebt u genoeg tijd om een kitten op te voeden? Als u meerdere katten wilt aanschaffen, is de kans dat ze als goede vrienden door het leven gaan het grootst als u kittens neemt, zeker als ze ook nog eens uit hetzelfde nest komen.

Een volwassen kat, via herplaatsing of uit een asiel, is vaak al opgevoed. Niet iedereen zit te wachten op de energie van een jonge kat, en volwassen katten zijn vaak wat rustiger. Het kan een prettig gevoel geven om een oudere (asiel)kat een nieuwe kans te geven. Het is helaas ook mogelijk dat de kat in het verleden te weinig of verkeerde dingen geleerd heeft en daardoor bijvoorbeeld probleemgedrag heeft ontwikkeld. Dan kost het extra energie om dit weer in goede banen te leiden. Een kattengedragstherapeut kan dan eventueel helpen.

Al een huisdier in huis?

Als u al andere huisdieren in huis heeft, kan dit consequenties hebben voor uw keuze. Een kitten zal vaak sneller wennen aan al aanwezige dieren dan een volwassen kat, en niet iedere volwassen kat zal overweg kunnen met bijvoorbeeld honden in het gezin. Uiteraard moet u ook bij uzelf nagaan of uw andere dieren wel zo'n geschikte combinatie zijn met een eventueel toekomstige kat.

Als u al een kat hebt, ga er dan niet vanuit dat deze zit te wachten op een nieuwe kat. In veel gevallen is wederzijdse tolerantie en het elkaar uit de weg gaan het best haalbare, en zullen ze nooit echt vrienden worden. In sommige gevallen zal er zelfs sprake zijn van agressie tussen de oude en de nieuwe kat en blijkt dat ze nooit aan elkaar zullen wennen. Een goede introductie (stapsgewijs) verkleint dit risico.

Als u kleine dieren hebt, zoals vogels of kleine knaagdieren, zorg er dan voor dat uw kat nooit zonder toezicht bij deze dieren kan komen.

De X-factor

Uiteraard wilt u ook een klik hebben met een kat. Want als niet alleen uw verstand maar ook uw hart voor een kat kiest, heeft u meer voor hem over. Dan is het gemakkelijker om er energie in te steken en krijgt u sneller een goede band met uw dier. Probeer alleen wel om binnen de grenzen te blijven die u vooraf met uw verstand had afgebakend. Dat voorkomt dat u later spijt krijgt van uw keuze. Niets is zo moeilijk als afstand te moeten doen van een huisdier omdat het gewoonweg niet gaat. Bespaar uzelf en de kat dat scenario. Wij zeggen niet voor niets: volg uw hart met verstand!

Een betrouwbaar adres?

Het is belangrijk om een betrouwbaar adres te vinden waar u uw kat wilt aanschaffen. Ga daarbij niet overhaast te werk. U wilt immers een gezonde, goed gesocialiseerde kat die aan de verwachtingen voldoet.

De overheid geeft weinig regels voor de handel in katten. Dat betekent dat u zelf goed moet weten waar u op moet letten als u een aanschafadres zoekt. Daarbij zijn er verschillen in de aanschaf van een kitten en die van een volwassen kat.

Waar wil ik mijn kitten gaan aanschaffen?

Een kitten kunt u op verschillende plaatsen aanschaffen.

Rasfokkers

Als u een raskat wilt kopen, dan kunt u terecht bij een goede fokker van het betreffende ras. In Nederland zijn rasclubs, fokkers en liefhebbers aangesloten bij één van de overkoepelende verenigingen. Hiervan zijn Felikat en Mundikat bij de internationale FIFe aangesloten. Daarnaast zijn er meerdere onafhankelijke verenigingen.

Rasverenigingen hebben een fokreglement waarin eisen staan waar de fokker aan moet voldoen. Dit zijn bijvoorbeeld verplichte tests van de ouderdieren op ziekten en erfelijke aandoeningen. Ook zijn er regels over hoe vaak een poes een nest mag krijgen. Bij rasfokkers moeten kittens tenminste veertien weken oud zijn voordat ze naar een nieuw baasje mogen. Ze moeten dan bovendien al deels of helemaal gevaccineerd zijn tegen katten- en niesziekte. Door dergelijke regels wordt het verantwoord fokken met oog voor het welzijn van de dieren bevorderd en heeft u als toekomstige eigenaar wat meer zekerheid over de gezondheid van uw kitten.

Juist omdat raskittens lang bij de fokker blijven, is het belangrijk dat de fokker zorgt voor een goede socialisatie van de kittens. Dat betekent dat de kittens gewend zijn aan oppakken en borstelen, niet apart worden gehouden in een kamer, maar gewend zijn aan huiselijke geluiden en weten hoe een kattenbak werkt. Het liefst zijn ze ook gewend aan andere dieren en aan (kleine) kinderen. Op die manier krijgt u straks een sociaal kitten thuis, dat niet overal van schrikt en dat geen probleemgedrag vertoont.

Uiteraard blijft het verstandig om ook zelf te controleren of een fokker zich aan de regels houdt en op de juiste manier met zijn dieren om gaat.

Het kan zijn dat u op een wachtlijst komt te staan voordat u in aanmerking kunt komen voor een kitten van een bepaald ras. Dit vinden mensen soms vervelend, maar in de tussentijd kunt u zich al wel goed voorbereiden op uw nieuwe huisgenoot en genieten van de voorpret!

Pas op voor broodfokkers en handelaren

Er zijn kattenfokkers die alleen uit winstoogpunt fokken. Zij letten niet of nauwelijks op het welzijn van de dieren. Deze fokkers worden ook wel 'broodfokkers' genoemd. Hoe meer nestjes er geboren worden, hoe meer geld het oplevert. Medische zorg wordt vaak niet geboden, want dat kost geld. Kittens die bij dergelijke broodfokkers gekocht worden, zijn vaak te vroeg bij de moeder weggehaald en zijn niet gevaccineerd. Bovendien is er bij deze katten niet tot nauwelijks aandacht voor socialisatie geweest, wat betekent dat er grote kans is op gedragsproblemen.

Daarnaast zijn er handelaren die nestjes katten importeren uit bijvoorbeeld Oost-Europa en vervolgens in Nederland verkopen. Deze dieren zijn ook vaak onder slechte omstandigheden geboren, opgegroeid en vervoerd.

Verder zijn er nog handelaren die bij een asiel of via internet goedkoop kittens kopen en die daarna weer voor meer geld doorverkopen.

De prijs van kittens die van zo'n broodfokker of handelaar gekocht worden, is meestal lager dan de prijs die u zou betalen bij een rasfokker of bij het dierenasiel. Bovendien zijn deze katten vaak snel 'voorradig' en hoeft u dus niet te wachten totdat een raskitten naar uw keuze beschikbaar komt. Helaas hebben deze dieren vaker last van gedragsproblemen en is er een groot risico dat ze zwak of ziek zijn, wat voor hoge medische onkosten kan zorgen.

Het spreekt voor zich dat u een groot risico neemt als u een kat bij zo'n broodfokker of handelaar koopt. Ons advies is dan ook: niet doen!

Particulieren

Kittens worden ontzettend vaak door particulieren aangeboden via advertenties. Soms gaat het om mensen die graag een keer een nestje van hun kat wilden. Ook worden er veel kittens uit ongeplande nestjes geboren. Het is goed mogelijk dat deze mensen prima voor de kittens zorgen en hun taak bij socialisatie serieus nemen. Als u op zoek bent naar een rasloos kitten, kan dit dus een prima adres zijn.

Helaas komt het soms ook voor dat men eigenlijk niet goed weet waar men mee bezig is. Dan worden kittens bijvoorbeeld te vroeg bij de moeder weggehaald of onvoldoende gesocialiseerd. Daarnaast wordt er niet altijd geïnvesteerd in medische zorg. Omdat er toch al een kittenoverschot is, worden veel rasloze kittens gratis of bijna gratis aangeboden. Dan wil de fokker niet ook nog geld aan vaccinaties of andere zaken kwijt zijn.

In sommige gevallen zit er achter de advertentie een tussenhandelaar of een broedfokker. Het is daarom essentieel dat u weet welke punten belangrijk zijn bij het beoordelen van een aankoopadres. Een handige hulp daarbij is de kitten-checklist (zie verderop).

Asielen

Via asielen worden regelmatig kittens aangeboden. Soms gaat het om kittens van een poes die zwanger binnen is gebracht. Ook worden er moederloze kittens naar een asiel gebracht. Deze kittens worden dan door vrijwilligers opgevoed. In sommige gevallen gaat het om verwilderde kittens die al een tijd op straat hebben geleefd.

Als u een kitten via een asiel aan wilt schaffen, vraag dan goed na of er iets bekend is over de voorgeschiedenis en of het asiel er voor zorgt dat de kittens een goede socialisatie krijgen. Niet ieder asiel heeft hier evenveel mogelijkheden voor. Kittens die u uit een asiel haalt, worden soms al in het asiel gecastreerd. In andere gevallen maken asielen de afspraak met de nieuwe eigenaren dat de kittens op latere leeftijd in ieder geval gecastreerd moeten worden.

Waar moet ik bij de aanschaf op letten: de KITTEN-CHECKLIST

Waar u een kitten ook koopt, u moet altijd op een aantal zaken letten. Als deze niet in orde zijn, kunt u het kitten beter niet kopen, zelfs al ziet het diertje er nog zo schattig uit! U bespaart uzelf veel problemen door een goede voorbereiding en door overhaaste beslissingen te voorkomen. U moet letten op het gedrag, de gezondheid en de manier waarop de dieren gefokt zijn. Het is bovendien belangrijk dat de fokker rustig de tijd neemt om uw vragen te beantwoorden.

Om u hiermee te helpen, heeft het LICG een kitten-checklist opgesteld. Daarin worden de belangrijkste zaken opgenoemd die u moet controleren als u een kitten gaat kopen. U vindt de LICG kitten-checklist op www.licg.nl/katten/de-kitten-checklist. Lees hem goed door, print hem uit en neem hem mee als u gaat kijken!

Wees niet verbaasd als de fokker u bij het bezoek vraagt om uw handen te desinfecteren voordat u het kitten aanraakt. Dit is ter bescherming van de dieren en is een acceptabele en verantwoordelijke gewoonte onder fokkers. Vermijd ook het bezoek van meerdere fokkers op één dag, omdat u op deze manier infecties van het ene kitten naar het andere kunt overbrengen.

Eerste hulp bij lokkertjes

Kittens zijn altijd schattig. Verkopers profiteren daarvan. Het is nu eenmaal erg moeilijk om zo'n jong dier te weerstaan. Als u eenmaal gaat kijken is de kans groot dat u meteen verkocht bent. Ga dus nooit 'alvast eens kijken', als u nog niet zeker bent of u wel zo'n kat wilt. Ga ook niet zomaar kijken bij adressen waar allerlei rassen en veel nesten tegelijk worden aangeboden. De kans is dan groot dat u met een ras thuiskomt dat u eigenlijk niet had gekozen, omdat het kitten er toch wel erg schattig uitzag. Bovendien is bij een grote hoeveelheid kittens de kans veel kleiner dat de fokker of verkoper voldoende tijd heeft gehad om de kittens goed te socialiseren en begeleiden. Zeg niet toe dat u een kitten zult kopen bij de eerste bezichtiging, maar vraag bedenktijd en ga als het mogelijk is meerdere keren bij een nestje kijken. Het kan helpen om geld en pinpas thuis te laten.

Als u kinderen heeft, zullen die graag mee willen. Toch is dat niet zo handig, want dan moet u behalve het vertederende kitten ook nog die smekende kindergen weerstaan! Neem uw kinderen dus pas mee als u de beslissing om een kitten te kopen al genomen heeft.

Maak een lijstje van dingen die u wilt vragen en zaken waar u op moet letten. Neem u voor om geen kitten te kopen als deze vragen niet beantwoord kunnen worden of als het kitten niet aan de checklist voldoet. Bent u bang dat u toch in de verleiding komt, neem dan iemand mee die u er aan kan herinneren wat u zich voorgenomen had!

Koop geen zielig, slecht uitzierend kitten omdat u er medelijden mee heeft. Zijn plek wordt vaak de volgende dag alweer ingenomen door een volgende. Op die manier blijven de mensen die deze kittens verkopen succesvolle handelaren!

Wetgeving over fokken en verkopen

Wie bedrijfsmatig (dus met enige regelmaat) katten fokt, houdt en / of verkoopt, moet in Nederland voldoen aan de eisen van het Besluit Houders van Dieren (vroeger: het Honden- en kattenbesluit). Dit geldt bijvoorbeeld voor fokkers, asielen en pensions. Alleen mensen die slechts af en toe een nestje hebben hoeven niet aan deze regels te voldoen. In het Besluit Houders van Dieren worden eisen gesteld aan huisvesting en basisverzorging. Om aan de regels van het Besluit Houders van Dieren te voldoen moet iemand een bewijs van vakbekwaamheid 'Hond en kat' bezitten.

Voor iedereen die een nestje fokt, geldt bovendien het Besluit Scheiden van Dieren. Hierin staat dat kittens pas op een leeftijd van minstens zeven weken bij de moeder vandaan mogen worden gehaald. Fokkers die bij een rasvereniging aangesloten zijn houden kittens zelf tot een leeftijd van veertien weken.

Daarnaast moeten mensen zich houden aan het Ingrepenbesluit. Hierin worden lichamelijke ingrepen zonder medische noodzaak verboden. Voorbeelden van ingrepen die verboden zijn, zijn het amputeren van de nagels of het corrigeren van een knikstaart.

Let er op dat de fokker van uw kitten een bewijs van vakbekwaamheid heeft en zich aan bovenstaande wetgeving houdt. Houdt wel in gedachten dat dit alleen om de randvoorwaarden gaat en dat u zelf moet letten op de invulling hiervan, bijvoorbeeld op de manier waarop de kittens gesocialiseerd zijn.

Garantie

Wie iets koopt bij een winkel of handelaar heeft recht op garantie volgens het consumentenrecht. Dat geldt ook voor het kopen van een kat bij een fokker, handelaar of winkel. Het gekochte dier moet voldoen aan de eisen die normaal gesproken aan dit dier kunnen worden gesteld. Omdat een kat een levend wezen is kan de verkoper nooit 100% garanderen dat het dier gezond is en blijft. De verkoper moet echter wel kunnen aantonen dat hij er alles aan heeft gedaan om hiervoor te zorgen. Hij moet bijvoorbeeld weten welke gebreken binnen een ras voorkomen, er voor zorgen dat de dieren alle benodigde verzorging, inentingen en ontwormingen krijgen en naar behoren worden verzorgd.

Als een kitten iets mankeert, heeft u vaak het recht om het dier terug te geven en een nieuw kitten te krijgen. De meeste mensen zullen dit echter niet willen en bovendien is een nest vaak al helemaal vergeven. In dat geval kan men overeenkomen dat de verkoper bijvoorbeeld een deel van de dierenartskosten op zich neemt. U moet dan wel met de verkoper overleggen voordat u de kosten maakt!

U als koper moet ook voldoen aan uw onderzoeksplicht. U moet dus voordat u het kitten koopt zelf goed opletten of er iets mankeert aan het dier. Dit kunt u doen door bijvoorbeeld de LICG kattenchecklist langs te lopen. Het is ook verstandig om kort na aankoop bij uw dierenarts langs te gaan voor een kennismaking en gezondheidscheck.

Het kan soms lastig zijn om van de verkoper te krijgen waar u recht op heeft. Ook dit is een reden om niet te snel te beslissen en alleen bij betrouwbare verkopers te kopen! Meer over consumentenrecht en garantie leest u in het Praktisch document 'Consumentenrecht'.

De aanschaf van een volwassen kat

Een goed adres

Volwassen katten kunt u op verschillende manieren aanschaffen. Zoekt u een raskat, dan zijn er rasverenigingen die bemiddelen bij herplaatsing. Ook particulieren bieden soms een volwassen kat aan ter overname.

In asielen zitten veel volwassen katten. Dit kunnen zowel raskatten als rasloze katten zijn. Vaak wordt gedacht dat er met een kat uit het asiel wel iets mis zal zijn, maar dit hoeft helemaal niet. Zo komen er veel katten in het asiel doordat ze gevonden zijn en de vorige eigenaar zich niet meldt. Of een kat kan niet met een andere kat in het huishouden terecht en wordt daarom aangeboden voor herplaatsing. Daarnaast gebeurt het soms dat eigenaren allergisch bleken te zijn, doordat iemand in een verzorgingstehuis terecht komt of doordat de eigenaar overlijdt.

Er zijn ook katten die onterecht beschuldigd worden van probleemgedrag. Denk daarbij aan katten die wegens onzindelijkheid door hun eigenaar naar een asiel gebracht worden, maar waarbij een medische oorzaak de reden is van het onzindelijke gedrag. In dergelijke gevallen wordt vaak gezien dat bijvoorbeeld aangepast voer het probleem helemaal oplost.

Als er echt sprake is van probleemgedrag, dan kan een andere woonomgeving soms al de oplossing zijn. Bijvoorbeeld een kat die niet op een klein appartement gehouden kan worden, maar bijvoorbeeld wel in een eengezinswoning of als buitenkat.

Ga niet over één nacht ijs

Als u bij een volwassen kat gaat kijken, verzamel dan zoveel mogelijk informatie over het dier: Waarom wordt er een nieuw huis gezocht? Is er uit het verleden probleemgedrag bekend? Heeft de kat aangepast voer of medicatie nodig? Is hij gecastreerd en gevaccineerd en mag u het dierenpaspoort en / of vaccinatiebewijs zien?

Ga ook na uit welke situatie de kat komt en wat u hem kunt bieden. Is hij gewend aan de drukte van kleine kinderen of aan honden? Is de kat wel of juist niet geschikt als binnenkat?

Het kan prettig zijn als u een proeftijd hebt: de kat komt dan bijvoorbeeld een week bij u logeren zodat u kunt zien of het goed gaat. Houd er wel rekening mee dat veel katten langer nodig hebben om echt gewend te raken. Ook kan het voor uzelf moeilijk zijn om hem na een proeftijd alsnog terug te brengen!

Duidelijke afspraken

Maak altijd hele goede afspraken en gebruik een koopcontract of, als er geen betaling is, een overdrachtsovereenkomst. Zo kunt u aantonen dat de kat van u is. Dat is bijvoorbeeld handig als de vorige eigenaar ineens de kat terug zou willen. Let op: er bestaan constructies waarbij een asiel of stichting eigenaar blijft van de kat en u als een soort pleeggezin fungeert. Bedenk goed wat dit voor consequenties kan hebben en of u dit wel wilt! Denk er ook aan dat u de chip op uw naam en adres moet laten zetten als de kat al door de vorige eigenaar gechipt en geregistreerd was.

Bent u er klaar voor?

Voor u de kat in huis krijgt is het verstandig om te zorgen dat u alles klaar heeft staan. Als u nog veranderingen in uw inrichting wilt maken, is het goed om dat te doen voordat de kat komt. Bedenk waar u mandjes, voerbak, waterbak, krabpaal en kattenbak wilt plaatsen, zodat de kat die goed kan vinden. Op die manier kan de kat wennen zonder dat er later nog veranderingen komen. Ook is het handig om vooraf met het hele gezin regels af te spreken die zullen gaan gelden voor de kat. Zo weet iedereen wat er wel en niet mag. Mag de kat in de slaapkamers, op de tafel of op het aanrecht? Bespreek het van te voren en wees consequent.

De volgende papieren zult u van de vorige eigenaar meekrijgen:

- Het koopcontract of de overdrachtsovereenkomst dat u samen met de fokker of vorige eigenaar invult om het kitten officieel op uw naam te zetten.
- Ontvangstbewijs van de betaling.
- Een vaccinatiebewijs (dierenpaspoort).
- Een verzekeringsbewijs, als de kat verzekerd is.
- Eventueel een registratiebewijs van de databank waar een gechipte kat ingeschreven kan zijn.
- Een voedingsschema met daarop wat en hoeveel uw kat dagelijks nodig heeft. Zeker in het begin is het verstandig om dit te volgen. Later kunt u eventueel geleidelijk overstappen naar ander voer en eventueel meer of minder gaan voeren.
- De fokker kan u vragen om een verklaring te tekenen dat u uw kitten laat castreren.

Neem een geschikte transportbench mee als u de kat op gaat halen. Draag de kat niet los in uw armen en laat de kat nooit los in de auto als u aan het autorijden bent.

Het Landelijk InformatieCentrum Gezelschapsdieren biedt onafhankelijke en betrouwbare informatie over het houden van huisdieren.

Versie: juni 2023

©LICG

Kijk voor de meest recente informatie op www.licg.nl